



Het invullen en optellen der kohieren gebeurt door middel van een vernuftige machine die automatisch een geheele bladafde opelt.

:: Het Bureau der :: Inkomstenbelasting :: in Den Haag. ::



Een van de laden van een der kasten met kaartsysteem.

NA een paar kijkjes in gemeentelijke instellingen van modernen aard: keuringsdiensten en bevolkingsbureaux, volgt hier een derde in de serie takken van dienst, welke gezamenlijk een idee zullen geven van de enorme administratie en exploitatie van instellingen van algemeen nut waarvoor een hedendaagsch gemeentebestuur te staan komt.

Ditmaal 'n ondankbaar onderwerp!

De titel alleen reeds zal tal van lezers een ontevreden gezicht doen zetten. Niet slechts de lezers uit de hofstad, doch ook daarbuiten. Belastingen... zij zijn immers altijd onbillijk, onjuist, te hoog. Belastingen, 't is het noodzakelijke en veel beschimpte kwaad van de samenleving. Belastingen ontlokken altijd een zucht of een verwensching...

Over het noodzakelijke en (schrik niet lezer) het rendable van de belastingen, die veel meer geven dan oppervlakkig schijnt, omdat men nu eenmaal geneigd is de indirecte voordeelen en genoegens over het hoofd te zien, zullen we hier geen pleidooi houden. We willen slechts een kijkje geven in de werkwijze van het Haagsche belastingbureau.

Met ingang van 1 Januari 1911 werd de „Inkomstenbelasting“ onder wethouder Simons ingevoerd. Daarmee nam een onbillijk belastingstelsel een einde n.l. de Hoofdelijke Omslag, gebaseerd op de huurwaarde der door de aangeslagenen bewoonde perceelen, een stelsel dat rijkaards met een groot inkomen, doch bescheiden wonende ettelijke klassen lager deed staan dan zwoegende pension-houders met voor den broode gehuurde groote huizen.

Het nu geldende belastingstelsel berust op het inkomen, met het principe van eigen aangifte. Aangezien die aangifte veelal neiging vertoont om een voor de gemeente onvoordeeligen kant uit te gaan, ligt het voor de hand, dat de kracht van het systeem schuilt in een degelijke controle. Daarom brengen dan ook de ambtenaren en beambten allerlei gegevens bijeen om over die aangifte te kunnen oordeelen. Voor elk der belastingsschuldigen wordt een kaart aangelegd, waarop al die gegevens met zorg worden aangepteekend.

En dat is bij elkaar een quantum gegevens, dat niet gering is! Rekende men bij de invoering op 45 à 50 duizend aanslagen, uit het verslag omtrent de werking der Plaatselijke Directe Belasting naar het inkomen over 1911 blijkt dat er in dat jaar bijna 60 duizend waren. En voor 1913 is dit cijfer reeds tot 70 duizend gestegen.

Voor de verwerking van dit alles is een talrijk personeel noodig. Uitreiken der beschrijvingsbiljetten, beoordeelen der ingekomen aangiften, aanleggen der kaarten, vaststellen en optellen der kohieren, controle, reclame, 't gaat alles bij honderden en duizenden. Daarbij blijkt alweer het nut van het systematische en het automatische: het eerste wat betreft een schitterend kaartsysteem, het laatste wat betreft de hulp eener zeer vernuftige machine die twee kohierbladen tegelijk bewerkt en automatisch optelt.

De beoordeeling van de ingekomen aangiften berust bij den Directeur, den heer Rovers, met een staf van een 9-tal inspecteurs. Voortdurend zijn deze bezig met vergelijking van de aangiften met de ten koste van veel arbeid, moeite en scherpzinnigheid verzamelde gegevens. Voorts met besprekingen met reclameerende belastingsschuldigen — want zich-verongelijkt-voelende menschen zijn er altijd en vooral als het belastingen betreft... Gemiddeld komen er een 100-tal Hagenaars (vrouwelijke inbegrepen) over hun aanslag converseeren. 't zij uit eigen beweging, 't zij tengevolge van een verzoek om toelichting. Die besprekingen zijn inderdaad niet doelloos want over 1911 werd niet minder dan 53% der aanslagen vastgesteld met „afwijking der aangifte“. Hiervan reclameerden toen pl. m. 24% of wel 7727 belastingsschuldigen. Daarvan kregen er ruim 4000 nul op 't rekest terwijl een 3000-tal hun wenschen bevredigd zag.

Dat een degelijk controle-systeem, zooals Den Haag nu toepast, vruchten afwerpt wordt door de statistiek bewezen. Zoo bedroeg b.v. het belastbaar inkomen der gezamenlijke belastingbetalers over 1911 98½ miljoen en dat over 1910 (onder het oude regime) 56½ miljoen wat een respectabel verschil geeft van 42 miljoen! Op nog andere wijze blijkt het nut van scherpe controle: in de gemeentebelasting zijn 12000 personen meer aangeslagen dan in de rijksbelastingen op bedrijf en vermogen, waarvan het verschil in grondslag, dat bij de gemeente 600 en bij het rijk 650 is, niet alleen de oorzaak is van zulk 'n surplus.

Cijfers zijn dor, zegt men. Doch dikwijls veelzeggend en meermalen ook interessant.

En bij een kijkje op 'n belastingwerking zijn ze onvermijdelijk. Dus — nog eens cijfers, al wekken ze misschien bij sommige lezers eenige jaloezie.

Het rijke Haagje telt namelijk circa 650 belastingsschuldigen met een jaarlijksch inkomen van meer dan f 20.000 (of wel een vermogen van een half miljoen) een zestigtal kan beschikken over meer dan

een ton gouds per jaar, terwijl er zeventien zijn die meer dan een f 150.000 per jaar „te verteren“ hebben, wat evenveel per week is als een kranig ambtenaar per jaar verdient — pardon, ontvangt.

De residentie verheugt zich in het bezit van ruim tweehonderd millionnaires. Tezamen betalen die ongeveer 6 ton belasting — welk bedrag ook betaald wordt door vijftigduizend inwoners aangeslagen in de laagste klassen n.l. van f 600 tot f 3000.

„Het succes van een stelsel ligt voornamelijk aan de uitvoering“. Zoo ergens, dan toont het Haagsche belastingstelsel de waarheid daarvan. Bij de enorme eischen en verplichtingen welke in den tegenwoordigen tijd aan gemeente-besturen worden gesteld is dit trouwens noodig.

Rest ons nog te vermelden, dat de bureaux ondergebracht zijn in een historisch gebouw: het oude schutterijgebouw op de groote markt, dat van 1681 dagteekent.

C. V.

VOOR onze nieuwe abonne's vestigen wij nogmaals de aandacht op onzen

NOVELLEN- WEDSTRIJD

waarvan wij de bijzonderheden hebben vermeld in ons nummer van 17 December 1913.

DE EERSTE PRIJS BEDRAAGT
f 100.—

DE TWEEDE PRIJS f 50.—
TERWIJL NOG TWEE PRIJZEN VAN
f 25.— WORDEN UITGELOOFD.

De wedstrijd wordt GESLOTEN op 1 FEBRUARI 1914 en de uitslag daarvan vóór 1 April 1914 ter kennis van de deelnemers gebracht. De inzendingen moeten franco worden toegezonden aan de

REDACTIE VAN „PANORAMA“,
DOEZAstraat 1, LEIDEN.



Het gebouw der Inkomstenbelasting, Prinsengracht-Groote Markt.



De Directeur (midden voor de latei) en de inspecteurs van de Inkomstenbelasting in Den Haag.